

فضائل حضرت فاطمه زهرا «سلام ا علیها» در منابع اهل سنت

حذف و سانسور فضایل اهل بیت علیهم السلام منحصر به قرون نخستین اسلام، و عصر خلفای بنی امیه و بنی عباس نبود، در عصر حاضر که به اصطلاح «عصر تحقیق و بررسی دقیق مسائل تاریخی» است، و معمولاً کتاب های اسلامی چاپ و در کشورها و بلاد مختلف منتشر می گردد، و هرگونه تغییر و تحریف و سانسور مطالب موجب رسوایی بزرگی است، باز جمعی از «محققان متعصب»! (اگر تحقیق با تعصب قابل جمع باشد) دست از گرایش های اموی و عباسی بر نداشته، و هنوز هم به سانسور و تغییر و تحریف مشغولند.

اکنون با توجه به آنچه در بالا گفتیم سری به منابع معروف و مشهور اهل سنت می زنیم، و مقامات و مناقب بانوی اسلام فاطمه زهرا سلام ا علیها را از دیدگاه احادیث آن ها مورد بررسی قرار می دهیم، بنای ما بر این است که در این [نگاشته] حتی یک حدیث از منابع و طرق شیعه هر چند بسیار معتبر و دست اوّل باشد نقل نکنیم، و میدان سخن را تنها برای احادیث دیگران باز بگذاریم، تا روشن شود مقامات این بانو چنان روشن است که حتی پرده پوشان نتوانسته اند پرده بر آن بیفکنند. [1]

بوی بهشت می رسد از سوی فاطمه سلام ا علیها

روایات متعددی که در منابع اهل سنت درباره تولّد بانوی اسلام فاطمه زهرا سلام ا علیها آمده گواه بر این معناست که: پیامبر اکرم صلی ا علیه وآله وسلّم در شب معراج وارد بهشت شد و از میوه درختان بهشتی تناول فرمود، و از همان میوه، نطفه زهرا علیها السلام منعقد شد، و لذا پیامبر صلی ا علیه وآله وسلّم او را بوسید و می گفت «از او بوی بهشت می شنوم».[21]

فاطمه سلام ا علیها، نام برگزید خداوند

از احادیث بر می آید که نام گذاری فاطمه زهرا سلام ا علیها بوسیله حکیم علی الاطلاق یعنی خدای عالم انجام گرفته است.

از سوی دیگر «فاطمه» از ماده «فطم» (بر وزن حتم) به معنای بازگرفتن کودک از شیر مادر است، سپس به هر گونه بریدن و جدایی اطلاق شده است.

در حدیثی از پیغمبر اکرم صلی ا علیه وآله وسلّم آمده است که فرمود: «انّ ما سمّاهّا فاطمة لانّ ا فاطمها و محبّیها عَن النار»[31] او را فاطمه سلام ا علیها نام نهاده، زیرا خداوند او و دوستانش را از آتش دوزخ باز داشته است».

از این تعبیر استفاده می شود که نامگذاری بانوی اسلام به این نام، از سوی خداوند صورت گرفته، و مفهومی این است که خدا وعده داده است او و کسانی که او را دوست دارند و در خط مکتب او باشند هرگز به دوزخ نروند.[4]

طعام بهشتی برای فاطمه سلام ا علیها

در روایات اسلامی می خوانیم که خداوند مائده بهشتی بر بانوی اسلام فاطمه زهرا سلام ا علیها نازل کرد و پیامبر صلی ا علیه وآله وسلّم و علی علیه السلام و جمعی از همسران پیامبر صلی ا علیه وآله وسلّم و همسایگان از آن خوردند و پیامبر صلی ا علیه وآله وسلّم آن را تشبیه به جریان مریم کرده فرمود: «الحمد لله الذی جعلک شَبِیْهَةً بِرَسَیْدَةِ رِیْءَاءِ بَنی اسْرائِیلَ؛ شکر می کنم خدایی را که تو را شبیه مریم بانوی زنان بنی اسرائیل قرار داد».[5]

برترین زن، حضرت فاطمه سلام ا علیها

در روایات فراوانی که در منابع معروف اهل سنت آمده تصریح شده است که فاطمه زهرا سلام الله علیها افضل زنان جهان بود، این سخنی است که پیغمبر اکرم صلی الله علیه وآله وسلم بیان فرموده است.

شاهد این سخن حدیث زیر است: «ارْبَعُ نِسْوَةٍ سَيِّدَاتُ سَادَاتِ عَالَمِينَ: مَرْيَمُ بِنْتُ عِمْرَانَ؛ وَ آسِيَّةُ بِنْتُ مُزَاحِمٍ؛ وَ خَدِيجَةُ بِنْتُ خُوَيْلِدٍ؛ وَ فَاطِمَةُ بِنْتُ مُحَمَّدٍ، وَ أَفْضَلُهُنَّ فَاطِمَةُ؛» [61] چهار زن بانوی بانوان جهان خود بودند: مریم دختر عمران، آسیه دختر مزاحم و خدیجه دختر خویلد، و فاطمه دختر محمد صلی الله علیه وآله وسلم و از همه آنها برتر فاطمه سلام الله علیها بود». [71]

فاطمه سلام الله علیها، مظهر رضایت و غضب الهی

یکی از آثار رسیدن به مرحله قرب «فنا»، «تسلیم مطلق» در برابر اراده اوست، آنچه او می خواهد، بخواهد، و آنچه او می پسندد، بپسندد. هم رضای او رضای خدا باشد، و هم رضای خدا رضای او.

از مقام های بلند فاطمه زهرا سلام الله علیها در معرفت پروردگار و مقام عصمت و اخلاص و ایمان اوست، او به جایی رسیده که خشنودی و غضب او، خشنودی خدا و رسول الله صلی الله علیه وآله وسلم شده است، و این ارزشی است والا که هیچ چیز با آن برابری نمی کند.

در کتاب های معروفی از اهل سنت آمده است که پیغمبر صلی الله علیه وآله وسلم به فاطمه زهرا سلام الله علیها فرمود: «انَّ اِيَّاهُ يَغْضَبُ لِيَغْضَبَكَ وَ يَرْضَى لِيَرْضَاكَ؛» [81] خداوند بخاطر خشم تو خشمگین می شود، و به خاطر رضای تو راضی». [91]

عشق پیامبر صلی الله علیه وآله وسلم به فاطمه سلام الله علیها از نگاه عایشه

در روایات اسلامی شدت علاقه پیغمبر اکرم صلی الله علیه وآله وسلم به فاطمه زهرا سلام الله علیها منعکس است، در حدیثی از زبان عایشه می خوانیم که می گوید: «ما رَأَيْتُ احَدًا اشْبَهَ كَلَامًا وَ حَدِيثًا مِنْ فَاطِمَةَ بِنْتِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ وَ كَانَتْ إِذَا دَخَلَتْ عِلَائِيهِ رَحَّبَ بِهَا، وَ قَامَ إِلَيْهَا، فَآخَذَ بِيَدَيْهَا فَقَبَّلَهَا، وَ أَجْلَسَهَا فِي مَجْلِسِهِ؛» [101] من هیچ کس را در سخن گفتن از فاطمه سلام الله علیها شبیه تر به رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم ندیدم، هنگامی که وارد بر پدر می شد به او خوش آمد می گفت، و در برابر دخترش

فاطمه سلام ا﷑ علیها بر می خاست، دست او را می گرفت و می بوسید، و او را در جای خود می نشاند».^[11]

عفت فاطمه سلام ا﷑ علیها

مقام عفت او به آن حد بود که در همان کتاب از اسماء بنت عمیس داستان عجیبی به این شرح نقل شده است: روزی فاطمه سلام ا﷑ علیها به من فرمود: من از کار مردم مدینه که زنان خود را بعد از وفات به صورت ناخوشایندی برای دفن می برند، و تنها پارچه ای بر او می افکنند که حجم بدن از پشت آن نمایان است ناخرسندم.

اسماء گفت: من در سرزمین حبشه چیزی دیده ام که با آن جنازه مردگان را حمل می کردند، سپس شاخه ای از درخت نخل را برداشت و به صورت تابوت مخصوصی درآورد که پارچه ای را روی چوب ای های آن می افکندند، و بدن را درون آن می گذاردند، به گونه ای که بدن پیدا نبود.

هنگامی که فاطمه بانوی بزرگ اسلام سلام ا﷑ علیها آن را مشاهده کرد فرمود: بسیار خوب و عالی است (و هنگامی که من از دنیا رفتم مرا با آن بردارید) ... و در ذیل همین حدیث آمده است: هنگامی که فاطمه سلام ا﷑ علیها چشمش به آن افتاد تبسم فرمود، و این تنها تبسم او بعد از وفات پیغمبر اکرم صلی ا﷑ علیه وآله وسلم بود!^[12]

اولین کسی که وارد بهشت می شود

در روایات معروف اهل سنت این افتخار از زبان پیغمبر اکرم صلی ا﷑ علیه وآله وسلم برای فاطمه سلام ا﷑ علیها ثبت شده است: ذهبی در «میزان الاعتدال» آورده است که پیغمبر اکرم صلی ا﷑ علیه وآله وسلم فرمود: «اَوَّلُ شَخْصٍ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ فَاطِمَةُ (س)»^[13] نخستین کسی که وارد بهشت می شود، فاطمه است!.

در حدیث دیگری از همان بزرگوار آمده است که فرمود: «اَوَّلُ شَخْصٍ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ فَاطِمَةُ بِنْتُ بَرْنَتٍ مُحَمَّـدٍ وَ مَثَلُهَا فِي هَذِهِ الْأَمَّةِ مَثَلُ مَرْيَمَ فِي بَنِي إِسْرَائِيلَ»^[14] نخستین کسی که وارد بهشت می شود فاطمه دختر محمد است، و او در میان این امت همچون مریم در میان بنی اسرائیل است».^[15]

روایات مهمی در منابع معروف اسلامی وارد شده، که از مقام ارجمند علمی این بانوی بزرگ پرده بر می دارد مانند حدیث زیر:

ابونعیم در حدیث از پیغمبر اکرم صلی ا علیه وآله وسلم نقل می کند که روزی رو به یارانش کرد و فرمود: «مَا خَيْرُ لِّلْأُنْسَاءِ؛ چه چیزی برای زنان از همه بهتر است؟» یاران ندانستند در جواب چه بگویند. علی علیه السلام به سوی فاطمه سلام ا علیها آمد و این مطلب را به اطلاع او رسانید. بانوی اسلام گفت: چرا نگفتی: «خَيْرُ لِّهُنَّ» ان لا یَرِیَنَّ الرَّجَالَ وَ لَا یَرَوْنَ نَهْنَهً؛ از همه بهترین است که نه آن ها مردان بیگانه را ببینند و نه مردان بیگانه آن ها را» (با آن ها جلسات خصوصی نداشته باشند).

علی علیه السلام بازگشت و این پاسخ را به پیغمبر اکرم صلی ا علیه وآله وسلم عرض کرد. پیامبر فرمود: «مَنْ عَلاَّ مَكَ هَذَا؛ چه کسی این پاسخ را به تو آموخت؟». عرض کرد: فاطمه سلام ا علیها. پیامبر صلی ا علیه وآله وسلم فرمود: «انَّهَا بِمَضْعَةٍ مِنْ رِی؛ او پاره وجود من است».[\[16\]](#)

این حدیث نشان می دهد که امیرمؤمنان علیه السلام با آن مقام عظیمی که در علوم و دانش داشت که دوست و دشمن همه به آن معترفند و باب مدینه علم پیغمبر اکرم صلی ا علیه وآله وسلم بود گاهی از محضر همسرش فاطمه سلام ا علیها استفاده علمی می کرد.[\[17\]](#)

[11] زهرا سلام الله علیها برترین بانوی جهان، ص 58.

[12] مضمون این حدیث را در بسیاری از کتب اهل سنت می توان یافت از جمله: ذخائر العقبی، ص 36 و ص 44، مستدرک الصحيحین، ج 6، ص 156؛ الدر المنثور سیوطی در تفسیر آیه سبحان الذی اسرى عبده ... و کتب دیگر. (پیام قرآن، ج 6، ص 254).

[13] تاریخ بغداد، ج 2، ص 331.

[14] زهرا سلام الله علیها برترین بانوی جهان، ص 99.

[15] این حدیث را زمخشری در کشاف و سیوطی در در المنثور، ذیل آیه 37 آل عمران، و همچنین ثعلبی در قصص الأنبیاء، ص 513 نقل کرده اند. (پیام قرآن، ج 6، ص 255).

[16] ذخائر العقبی، باب فی فضل اهل البيت علیهم السلام، «ذكر ما جاء فی سیادتها و افضلیتها»، ص 44؛ الدر المنثور ذیل آیه 44 آل عمران.

[17] زهرا سلام الله علیها برترین بانوی جهان، ص 65.

[18] مستدرک الصحيحین، ج 3، ص 153. این حدیث را ابن حجر در «الاصابة» و ابن اثیر در «اسد الغابة» آورده است.

[19] زهرا سلام الله علیها برترین بانوی جهان، ص 78.

[10] مستدرک الصحيحین، ج 3، ص 154.

[11] زهرا سلام الله علیها برترین بانوی جهان، ص 72.

[12] ذخائر العقبی، ص 54؛ (زهرا سلام الله علیها برترین بانوی جهان، ص 86).

[13] میزان الاعتدال، ج 2، ص 131.

[14] كنز العمال، ج 6، ص 219.

[15] زهرا سلام اﷺ عليها برترین بانوی جهان، ص 96.

[16] حلیۃ الاولیاء، ج 2، ص 40.

[17] زهرا سلام اﷺ عليها برترین بانوی جهان، ص 88.